

HØYRES STUDENTERS NÆRINGSPROGRAM

3		INNLEDNING	2
4	1	NÆRINGSPOLITIKK	2
5	2	STATLIG EIERSKAP	3
6	3	PETROLEUM	4
7	4	FISKERI OG HAVBRUK	5
8	4.1	Fiskeri	5
9	4.2	Havbruk	6
10	5	MARITIM NÆRING	6
11	6	LANDBRUK	7
12	7	KRAFT OG ENERGI	9
13	8	REISELIV	10
14	9	SKATT OG AVGIFT	10
15	10	FORSKNING OG INNOVASJON	12
16	11	DISSENSER TIL PROGRAMMET	15

17 **Innledning**

18 Programkomiteen for næringspolitikk ble nedsatt av Høyres Studenters arbeidsutvalg i mars 2015.
19 Komiteen har bestått av Hans Kristian Gjerstad (leder), Mats Kirkebirkeland, Even Bakke Dimmen og
20 Hanna Rovik. Formålet med arbeidet har vært lage en innstilling til ny næringspolitikk for Høyres
21 Studenter, som skal behandles av Landsmøtet 11.-12. juni 2016.

22 **1 Norsk næringspolitikk**

23 Høyres Studenter ønsker en norsk næringspolitikk som er bygget på et markedsøkonomisk
24 utgangspunkt. Politikken skal i første rekke korrigere for markedssvikter. Vi ønsker en stat som i
25 første rekke bygger en ramme for et konkurransedyktig næringsliv gjennom en skatte- og
26 avgiftspolitik som i størst mulig grad fremmer effektivitet og som ikke hemmer investeringer. I
27 tillegg bør statlige virkemidler i størst mulig grad være næringsnøytrale, slik at det i liten grad oppstår
28 uheldige vridningseffekter.

29 Samtidig som markedsøkonomien i størst mulig grad skal virke uten politiske inngrep, anerkjenner
30 Høyres Studenter at de ideologiske prinsippene i enkelte situasjoner må vike for realpolitiske tiltak.
31 Norge har gjennom de siste tiårene opplevd et oljeeventyr som har gitt oss en velferdsstat og en
32 nasjonalformue som vil komme flere generasjoner til gode. Denne utviklingen har blant annet blitt
33 gjort mulig gjennom fordelaktige rammevilkår for næringen – som igjen har ledet til gode inntekter
34 for staten. Petroleumsnærings utvikling minner oss på at næringspolitiske virkemidler kan være et
35 gode for utvikling og fremtidig verdiskapning.

36 Det er likevel ikke statens eller politikeres oppgave å velge ut morgendagens vinnere og tapere blant
37 bedrifter og næringsliv. Politikken rolle må være å legge til rette for forskning, utvikling og
38 gründervirksomhet, slik at fremtidens næringsliv får best mulig forutsetninger for å lykkes. Derfor må
39 inngrep i den frie markedsøkonomien begrunnes med korrigeringer for markedssvikter eller
40 allmennyttige formål.

41 **2 Statlig eierskap**

42 Private eiere skal være hovedregelen i norsk næringsliv, derfor skal ethvert offentlig eierskap
43 begrunnes særskilt. Unntak for hovedregelen skal kun gjelde i de tilfeller der øvrige
44 samfunnsøkonomiske eller andre samfunnsmessige hensyn oppveier nytten av privat eierskap.
45 Staten skal føre en ikke-diskriminerende eierskapspolitikk som likebehandler alle private eiere,
46 uavhengig av selskapsform og geografisk tilhørighet.

47

48 Staten Norge forvalter et direkte eierskap i rundt 70 selskaper, gjennom ti ulike departement.
49 Regjeringens eierskapsmelding deler disse selskapene inn i fire hovedkategorier. Den første
50 kategorien omhandler selskaper med forretningsmessige mål for eierskapet. Den andre kategorien
51 omhandler selskaper med forretningsmessige mål og nasjonal forankring av hovedkontorfunksjoner.
52 Disse to har som formål å maksimere statens økonomiske verdier.

53 Høyres Studenter mener at det offentlige har en for stor eierandel i norsk næringsliv. Det offentlige
54 har i flere tilfeller ikke opptrådd som en profesjonell eier overfor minoritetsaksjonærer, ledelsen og
55 styret i selskapene, samt selskapenes privateide konkurrenter. Dette er spesielt problematisk når
56 myndighetene både er eier og regulator i en rekke sektorer. Derfor ønsker Høyres Studenter å
57 redusere risikoen for interessekonflikter ved å profesjonalisere og redusere det offentliges eierskap.
58 Dette innebærer å selge seg helt ut av selskapene i eierskapsmeldingens kategori en, samt redusere
59 sin eierandel i selskaper i kategori to ned til et minimum, men likevel slik at man beholder kontroll
60 over hovedkontorfunksjon.

61 Den tredje kategorien i eierskapsmeldingen omhandler selskaper hvor formålet med eierskapet er
62 todelt. Selskapet skal oppnå profitt, samtidig som man ivaretar andre spesifikke samfunns mål.
63 Eksempler på slike selskaper er Posten, Kommunalbanken og NSB. Den siste kategorien er selskaper
64 som kun skal ivareta sektorpolitiske hensyn, hvor eksempler er NRK, Norsk-Tipping og Vinmonopolet.

65 Ettersom de fleste selskapene i kategori tre og fire omhandler andre politiske hensyn enn de
66 næringspolitiske anses det ikke hensiktsmessig å behandle samtlige av disse konkret. Utgangspunktet
67 skal likevel være en lavest mulig andel statlig eierskap, og derfor bør noen selskaper
68 omkategoriseres.

69

70 **Høyres Studenter ønsker at:**

- 71 • Staten over tid skal selge seg ut av alle selskaper i eierskapsmeldingens kategori en.
- 72 • Staten over tid skal redusere eierandelen i selskaper i kategori to til 1/3.

- 73   • Statkraft skal omdefineres fra kategori tre til kategori to, Agentum skal omdefineres fra
74   kategori tre til kategori en og Statskog omdefineres fra kategori fire til kategori to.
75   • Følgende selskaper skal omdefineres fra kategori to til kategori en: Aker Kværner Holding,
76   DNB, Norsk Hydro og Yara International.

77

78   **3   Petroleum**

79   Olje- og gassressursene har i flere tiår gitt Norge store inntekter og vil fortsatt være en viktig næring i
80   mange år fremover. Høyres Studenter legger til grunn at Norge fortsatt skal være en stor produsent
81   og eksportør av energi, i første rekke olje og gass. Et fortsatt høyt aktivitetsnivå i petroleumssektoren
82   er viktig for å sikre en bærekraftig velferdsstat og at norsk leverandørindustri kan utvikles videre, til
83   nye markeder i takt med fallende norsk petroleumsproduksjon. Petroleumsvirksomhet i nye områder
84   må kombineres med strenge krav til miljø, sikkerhet og beredskap og til sameksistens med andre
85   næringer.

86   Olje- og gassnæringen har lenge vært begunstiget med fordelaktige rammevilkår fra myndighetens
87   side, sammenlignet med øvrig norsk næringsliv. For eksempel gjelder dette gjennom favorable
88   avskrivningsregler og leterefusjonsordningen. Ettersom Høyres Studenter etterstreber en mest mulig
89   næringsnøytral politikk, bør disse fordelene reduseres over tid. Likevel er petroleumsnæringen i en
90   særstilling på grunn av de store grunnrenteinntektene til samfunnet. Man bør derfor legge til rette
91   for at eksisterende produksjonsfelt utnyttes best mulig, ved å vri de delene av incentivstrukturen
92   som beholdes fra leting etter nye felt til økt haleproduksjon fra modne produksjonsfelt.

93   **Høyres Studenter vil:**

- 94   • Åpne opp havområdene rundt Lofoten, Vesterålen og Senja for petroleumsvirksomhet.
95   • Fortsette med konsesjonsrunder i Barentshavet.
96   • Beholde dagens grunnrentebeskatning på 78 prosent.
97   • Fjerne leterefusjonsordningen innen 2025-2030.
98   • Fjerne petroleumsnæringens gunstige avskrivningssatser, ved å legge til grunn antatt levetid
99   ved valg av avskrivningssats.
100   • Redusere statens direkte eierskap (SDØE) i norske petroleumsfelt forvaltet av Petoro, for å
101   reducere statens langsiktige økonomiske risiko i næringen.
102   • Gi incentiver til innovasjon og utvikling for få en større andel av haleproduksjonen fra
103   eksisterende petroleumsfelt.

104 **4 Fiskeri og havbruk**

105 Kysten og havet har i århundrer vært en av Norges viktigste kilder til mat, inntekter og arbeid. For å
106 sikre rettferdige konkurransevilkår for alle fiskeri- og kystsamfunn bør det lempes på reguleringene
107 som i dag hemmer effektiviteten, og dermed verdiskapningen i næringene som opererer langs kysten
108 og i havet.

109 **4.1 Fiskeri**

110 Fiskeriressursene er et felles gode for samfunnet som bør gagne hele befolkningen. Derfor må ikke
111 distriktpolitiske hensyn gå foran en effektiv og bærekraftig fiskeripolitikk.

112 Dagens fiskeripolitikk er preget av reguleringer som først og fremst er forankret i lokale sysselsetting-
113 og bosettingsformål. Leverings- og bearbeidingsplikten er de to viktigste reguleringene for å nå
114 denne distriktpolitiske målsetningen. Høyres Studenter mener derimot at høyest mulig
115 verdiskapning fra fiskeriressursene er et bedre mål, og vi vil derfor fjerne denne type reguleringer
116 som påfører samfunnet som helhet effektivitetstap.

117 Andre reguleringer som kvotetak medfører i dag at de enkelte fiskefartøy ikke kan ta ut all sin
118 kapasitet. For å sikre en best mulig utnyttelse av ressursene bør fiskeflåten gjennom omsetning av
119 kvoter uten kvotetak per fartøy, og egne valg av fartøy- og fangstteknologier få mulighet til å
120 innovere og finne de mest lønnsomme og verdiskapende driftsmetoder. Derfor mener Høyres
121 Studenter at kvotetaket per fartøy bør fjernes, og erstattes av totale kvotetak for bestandene som
122 helhet.

123 For å sikre at hele samfunnet får ta del i det fellesgodet fisken er for Norge, ønsker Høyres Studenter
124 en grunnrentebeskatning av ressursene. Etter modell fra petroleumsnæringen bør merprofitten det
125 enkelte selskap får som følge av tilgang til et fellesgode tilbakeføres samfunnet gjennom en
126 grunnrentebeskatning. Satsen på en slik skatt må reflekteres av hva som kan regnes som
127 bedriftsøkonomisk normalprofitt og hvilken del av lønnsomheten som kan tilskrives tilgangen
128 naturressursen.

129 **Høyres Studenter vil:**

- 130 • Fjerne leverings- og bearbeidingsplikten.
- 131 • Innføre en grunnrentebeskatning på selskaper som gis adgang til fiskeriressursene.
- 132 • Fjerne kvotetaket per fartøy, og erstatte dette med totale kvotetak for en bærekraftig
133 utnyttelse av fiskeriressursene.
- 134 • Styrke kontrollen og reguleringene av havressursene for å sikre bærekraftig ressursuttak.

135 **4.2 Havbruk**

136 Marin produksjon gjennom havbruksvirksomhet har hatt en stor vekst de siste tiårene, og har i
137 produksjonsverdi blitt høyere enn fiskeri. Havbruk er samtidig en av løsningene for å mette en
138 voksende verdensbefolkning, noe som gir muligheter for fremtidig kompetanse- og teknologiekspert
139 til denne næringen.

140 Høyre Studenter ønsker å legge til rette for videreutvikling i havbruksnæringen ved å øke
141 produksjonen fra eksisterende konsesjoner og ved å tillate nye konsesjoner. Dette må gjøres i tråd
142 med forutsigbare rammebetingelser og miljømessig bærekraft. Næringen kan også utvides gjennom
143 oppdrett av nye arter og ved at det utvikles andre bruksområder enn mat. Samtidig er det viktig at
144 havbruksnæringens negative miljø- og naturskader blir kompensert for og ivaretatt.

145 **For å tilrettelegge for utvikling i havbruksnæringen vil Høyres Studenter:**

- 146 • Sikre bedre markedsadgang for norske havbruksprodukter gjennom reduserte tollsatser og
147 kvoter på importerte jordbruksvarer og handelsavtaler med land utenfor EU.
- 148 • Tillate flere konsesjoner og tillate større produksjon i geografiske områder som har en
149 biologisk bærekraftig produksjon.
- 150 • Gi incentiver til innovasjon og vekst i havbruksnæringen, gjennom å dele ut konsesjoner for
151 havbruksproduksjon til nye arter og havgående merder.
- 152 • Øke den offentlige forskningsstøtten til havbruksnæringen. Spesielt forskning som skjer i
153 næringen selv.
- 154 • Fellesskapets andel av verdiene bør sikres bedre gjennom å innføre en statlig og lokal
155 bioavgift som kompenserer for næringens negative eksternaliteter.
- 156 • Trinnvis skjerpene miljøkrav til oppdrettsnæringen

157

158 **5 Maritim næring**

159 Norge er i dag en av verdens ledende nasjoner innenfor en rekke maritime områder. Næringen er ett
160 av tre kunnskapsnav i Norge og skaper årlig store verdier for samfunnet.

161 For å beholde den maritime kompetansen i Norge mener Høyres Studenter at konkurransevilkårene
162 for næringen må være på nivå med EU-land. Dette må gjøres gjennom å beholde
163 nettolønnsordningen for norske sjøfolk. Denne ordningen bidrar til at norske sjøfolk er
164 konkurransedyktige, og den kompetansen arbeidsstokken sitter med er meget verdifull for

165 videreutviklingen av og kompetansebyggingen i den maritime næringen. Likevel mener Høyres
166 Studenter at nettolønnsordningen bør endres betydelig slik at den i større grad dekker og ivaretar
167 intensjonen om å ivareta kompetansen til norske sjøfolk. Vi ønsker derfor å endre ordningen slik at
168 den kun retter seg mot kompetansearbeidsplasser, og at kostnaden ved nettolønn dermed kan
169 reduseres kraftig.

170 Sjøtransport er en mer energieffektiv transportmetode og har derfor lavere utslipp av klimagasser. Til
171 tross for at den maritime transporten er mer miljøvennlig, har sjøtransporten de siste årene tapt
172 markedsandeler. Høyres Studenter mener dette er en negativ trend, og ønsker en lik prising av
173 utslipp av klimagasser.

174 Den norskeidde internasjonale skipsflåten er blant de grønneste og mest energieffektive flåtene i
175 verden. Til tross for dette er det rom for forbedringer, særlig når det gjelder utslipp fra den aldrende
176 nærskipsflåten i Norge, som ofte også har en rekke lokale miljøutslipp. For å bedre denne situasjonen
177 mener Høyres Studenter at alle norske havner må tilby og ta i bruk landstrøm som hovedkilde til
178 energi når skip ligger i havn. Det bør også innføres en nasjonal differensiert miljøavgift for alle skip
179 som anløper norske havner etter en lignende modell fra Rotterdam havn. Hele provenyet fra denne
180 avgiften skal dekke innføringen av en midlertidig vrakpant-ordning for eldre og ofte miljøskadelige,
181 NOR-registrerte skip.

182

183 **Høyres Studenter ønsker at:**

- 184 • Det legges til rette for forutsigbare, langsiktige og konkurransedyktige rammebetingelser,
185 blant annet gjennom å beholde nettolønnsordningen for sjøfolk.
- 186 • Det innføres en differensiert miljøavgift for alle skip som anløper norske offentlige havner.
- 187 • Det skal innføres en midlertidig og selvfinansierende vrakpantordning.

188 **6 Landbruk**

189 Norsk landbruk har i en årrekke mottatt store subsidier og vært beskyttet av toll og kvotereguleringer
190 på en rekke importerte varer. Det kan finnes gode grunner til både å subsidiere og beskytte norsk
191 landbruk med enkelte tiltak, men systemet er modent for en revidering og forbedring. Høyres
192 Studenter mener norsk landbruk bør behandles som en næring hvor enkelte deltakere ikke
193 forfordes. Derfor skal ikke distriktspolitiske hensyn veie inn i landbrukspolitiske målsetninger.

194 En avbyråkratisering av næringen er en nødvendig forutsetning for et moderne, fremtidsrettet og
195 klart målforankret norsk landbruk. Dersom næringen skal overleve de generelle kuttene som
196 nødvendigvis vil komme i norske statsbudsjett de kommende tiår, må den bevise effektivitet og klar

197 målstyring. Det betyr i praksis at man må peke ut hvilke formål landbruket skal dekke, og faktisk
198 bruke pengene på det man ønsker å oppnå, altså korrigere for de markedssviktene som finnes.

199 Høyres Studenter ønsker et norsk landbruk, men det bør ikke gå på bekostning av andre
200 budsjettprioriteringer. Målet må være at næringen i stor grad er selvbærende, og arbeider
201 kontinuerlig for mindre avhengighet av statsstøtte og toll, som koster samfunnet flerfoldige
202 milliarder hvert eneste år. Støtten til norsk landbruk bør i første rekke kanaliseres til innovasjons- og
203 produktivitetsfremmende tiltak, samt tiltak som bidrar til å opprettholde kulturlandskapet. En større
204 andel av landbruksstøtten bør gis gjennom Innovasjon Norge, med formål om fordeling basert på
205 hvor innovativ de enkelte prosjektene er.

206 Opprettholdelse av kulturlandskapet har en verdi for samfunnet. Høyres Studenter anerkjenner at
207 det er en markedssvikt når det kommer til opprettholdelse av dette kollektive godet, og vi ønsker
208 derfor at denne svikten korrigeres gjennom offentlige midler. En slik støtte bør gjennomføres ved
209 direkte overføringer over statsbudsjettet, ikke ved å legge høy toll på importerte
210 landbruksprodukter.

211 Et moderne landbruk forutsetter at man går bort fra gamle utdaterte reguleringer og plikter.
212 Fremtidens landbruk kan ikke bli hemmet av dårlig begrunnede lover og regler, og Høyres Studenter
213 ønsker derfor å deregulere for å komme et steg nærmere et bærekraftig og fremtidsrettet landbruk. I
214 tillegg bør oppadgående grenser på kvoter fjernes, slik at de enkelte landbruksforetak kan få
215 anledning til å vokse fritt.

216 **Høyres Studenter ønsker å:**

- 217 • Redusere de totale subsidiene til norsk landbruk.
- 218 • Senke toll på importerte landbruksprodukter og øke importkvotene på landbruksprodukter.
- 219 • Kanalisere større deler av landbruksstøtten gjennom Innovasjon Norge, og andre ordninger
220 som fremmer produktivitet og innovasjon.
- 221 • Deregulere lover og regler som hindrer vekst og effektivisering av landbruket, herunder
222 konsesjonsloven, odelsloven og driveplikten.
- 223 • Legge til rette for mer produksjon gjennom å heve eller fjerne kvotebegrensningene.
- 224 • Redusere byråkratiet i landbruket kraftig.

225 **7 Kraft og Energi**

226 Norge er velsignet med store kraftressurser. Dette gjelder spesielt våre fossefall som i stor grad har
227 bidratt til industrialiseringen av det norske samfunnet. Så godt som all norsk elektrisitetsproduksjon
228 er fornybar, og kommer hovedsakelig fra vannkraftsproduksjon. Norge er en del av et fellesnordisk
229 kraftmarked, hvor pris, i all hovedsak, settes av markedet.

230 Likevel har myndighetene ut fra et klimaperspektiv etablert subsidier (el-sertifikater) med målsetning
231 om å øke andelen fornybar energi, og eksportere mer av dette til Europa. Høyres Studenter ønsker å
232 utnytte det eksisterende potensial for mer fornybar kraftproduksjon, men dette må baseres på
233 samfunnsøkonomisk lønnsomhet, miljømessig bærekraft og teknologinøytralitet – ikke subsidier. Et
234 annet viktig prinsipp for å reetablere et fritt kraftmarked er å likebehandle alle strømforbrukere ved
235 å fjerne unntak og differensieringer på el-avgift og sertifikatplikt.

236 Staten eier i dag over 90 prosent av norsk vannkraftproduksjon. Det er rimelig at fellesskapet får sin
237 rettmessige andel av verdiene fra denne naturressursen fordi dette er et felles gode for samfunnet.
238 Dette gjøres imidlertid mer effektivt ved å skattlegge verdien enn gjennom direkte eierskap. Høyres
239 Studenter ønsker derfor å deregulere eierskaps- og konsesjonsbegrensninger på norske
240 vannkraftressurser, samtidig som dette motsvares av en grunnrentebeskatning. Kraftnettet er
241 imidlertid et naturlig monopol som ikke kan dereguleres, men myndighetene bør skape
242 incentivstrukturer for en mer effektiv drift da kundene ikke kan påvirke nettleiepris.

243 **Høyres Studenter vil:**

- 244 • Avvikle el-sertifkatordningen etter 2020.
- 245 • Bygge ut større kraftoverføringskapasitet til Europa.
- 246 • Stramme inn retningslinjene for støtte fra Enova, der økonomisk effektivitet vektlegges
247 tungt.
- 248 • Øke grunnrenteskatten på vannkraftprodusenter.
- 249 • Legge bedre til rette for småskala vannkraftutbygginger, ved å heve innslagspunktet for
250 grunnrenteskatten fra 5 Mwa til 20 Mwa.
- 251 • Heve konsesjonsgrensen for småskala vannkraftverk.
- 252 • Fjerne alle unntak for, og geografisk differensiering av el-avgift og sertifikatplikt.
- 253 • Gi incentiver for offentlig eide nettselskaper til å fusjonere i større enheter, og til å drive mer
254 effektivt.

255 **8 Reiseliv**

256 Høyres Studenter ønsker å legge til rette for videreutvikling av reiselivsnæringen. Norske
257 myndigheter benytter i dag en rekke virkemidler for å styrke verdiskapningen i næringen. Høyres
258 Studenter mener disse virkemidlene i større grad må rettes inn mot de markedssvikter som er
259 knyttet til fellesgodet og merkevaren Norge som turistdestinasjon. For å effektivisere
260 virkemiddelbruken og oppnå bedre styring og kontroll av det offentliges bruk av reiselivsmidler
261 ønsker vi å samle ansvaret for næringen under ett departement – næringsdepartementet.

262 Muligheter for handel og aktiviteter virker positivt på økt turisme. Rigide bestemmelser rundt
263 åpningstider, skjenkebevilgninger og markedsføring må liberaliseres for å gi kommunene mulighet til
264 å styrke sin attraktivitet som turiststed. Høyres Studenter ønsker derfor å fjerne dagens ordninger
265 som gir særrettigheter til enkelte kommuner når det gjelder søndagsåpne butikker, og fjerne
266 bestemmelser som forhindrer handelsnæringen i å holde åpent på søndager.

267 **For å gjøre Norge til en attraktiv reiselivsdestinasjon vil Høyres Studenter:**

- 268 • Åpne opp for at handelsnæringen skal kunne holde søndagsåpent.
- 269 • Løse opp krav når det gjelder skjenkebevilling og utvide åpningstidene.
- 270 • Oppheve reklameforbud for alkoholholdige drikkevarer.
- 271 • Tilpasse lover og forskrifter slik at aktører fra delingsøkonomien kan benyttes som en positiv
272 ressurs for norsk reiselivsnæringen.
- 273 • Arbeide for at flere stater kan bli inkludert i listen over turistvisumfrie samarbeidsland.

274 **9 Skatt og avgift**

275 Norsk skatte- og avgiftspolitikkk skal sikre at velferdssamfunnet kan opprettholdes på en god og
276 bærekraftig måte. Et skatte- og avgiftssystem må likevel innrettes slik at de samfunnsøkonomiske
277 effektivitetstapene begrenses i størst mulig grad. I tillegg må skattene i så stor grad som mulig være
278 nøytrale, slik at man ikke favoriserer enkelt næringer, og heller ikke fremmer investering i død kapital
279 som bolig eller fritidseiendom, fremfor verdiskapende bedrifter som også sikrer arbeidsplasser. Den
280 norske velferdsstatens bærekraft hviler på vår evne til å være innovative og skape fremtidens
281 næringsliv, og da må skattesystemet legge til rette for dette.

282 Høyres studenter ønsker at tre hovedpilarer skal være førende for hvordan skattesystemet innrettes.
283 For det første må man legge til rette for at alltid skal lønner seg å jobbe. Samfunnets sikkerhetsnett
284 skal fange opp og hjelpe dem som faller på utsiden, men incentivene må likevel gjøre det klart
285 fordelaktig å arbeide, slik at alle som har mulighet faktisk står i arbeidslivet.

286 For det andre skal skattesystemet legge til rette for privat eierskap. Skal fremtidens næringsliv kunne
287 utvikle seg til det beste for Norge er vi avhengig av kapitaleiere som er villig til å ta risikoen ved å
288 investere i bedrifter og arbeidsplasser. Formuesskatten er en skatt på norske investeringer og på
289 norskeide arbeidsplasser. En skattlegging i disfavør av norske investorer hjelper ikke fremtidens
290 næringsliv, og Høyres Studenter ønsker derfor å fjerne den særnorske beskatningen for norske
291 kapitaleiere.

292 Den tredje hovedpilaren i skattesystemet skal være at vi skal belaste forurensere for de miljøskader
293 som påføres samfunnet. Atferd som har negative klima- og miljøeffekter, enten de kommer fra
294 bedrifter eller enkeltpersoner, skader samfunnet som helhet. Dette påfører samfunnsøkonomiske
295 tap som bør kompenseres på en adekvat måte gjennom miljøavgifter. Høyres Studenter ønsker ikke å
296 moralisere over hvilke næringer eller hvilken type atferd som skal betale mer eller mindre. En fastlagt
297 avgift ut fra totale utslipp, og som er nøytral med tanke på hvor utslippet kommer fra, vil ha størst
298 effekt med tanke på at det skal være en stimulans til miljøvennlig atferd.

299 Skatte- og avgiftssystemet skal understøtte de fremhevede punktene. Høyres Studenter mener
300 derfor blant annet at en moderat nasjonal eiendomsskatt er nødvendig for å omdirigere kapital til å
301 skape fremtidens næringsliv. Det økte provenyet skal brukes til å lette formues-, bedrifts- og
302 personbeskatning.

303 For å sikre verdiskaping fra Lindesnes i sør til Nordkapp i nord er vi avhengig av kommuner som
304 legger til rette for næringsvirksomhet. Høyres Studenter mener kommunene som gjør dette i langt
305 større grad skal belønnes, og vil derfor gi et direkte incentiv gjennom å kanalisere deler av
306 selskapsskatten tilbake til kommunen hvor selskapet er hjemmehørende.

307 **Høyres Studenter mener at:**

- 308 • Formuesskatten må fjernes helt.
- 309 • Selskapsskatten må reduseres til et konkurransedyktig nivå.
- 310 • Det skal innføres en moderat nasjonal eiendomsskatt på sekundærbolig og fritidsbolig.
- 311 • BSU-fradrag, fagforeningsfradraget, pendlerfradraget og andre fradrag i forbindelse
312 transport til og fra arbeid, skatteklasse 2, Finnmarksfradraget, foreldrefradraget,
313 rentefradraget og skjermingsfradraget og fradrag for gaver til frivillige organisasjoner skal
314 fjernes.
- 315 • Utbytte- og kapitalbeskatning skal være likebehandles med skatt på inntekt.
- 316 • Miljø- og klimafiendtlig atferd skal dekkes av forurensere gjennom skatter og avgifter.

- 317 • Kommunene skal få beholde 2 prosentpoeng av selskapsskatten og deler av den nasjonale
318 eiendomsskatten til egen disposisjon.
- 319 • Alle skatter og avgifter skal være geografisk nøytrale.
- 320 • Merverdiavgiften gjøres nøytral gjennom en lik sats for alle næringer, og at ingen næringer
321 unntas denne avgiften.
- 322 • Det totale skatte- og avgiftsprovenyet skal reduseres.

323

324 **10 Forskning og innovasjon**

325 Høyres Studenter ønsker å ha et verdensledende næringsliv som er innovativt og nytenkende på flere
326 arenaer. De siste årene har den offentlige satsingen på forskning og innovasjon økt. Høyres Studenter
327 ønsker å fortsette og støtte prosjekter og programmer som gir dokumenterbar merverdi for
328 samfunnet. Vi ønsker å beholde skatteFUNN-ordningen, men vurdere tiltak som kan gjøre ordningen
329 bedre og mer effektiv.

330 Gaveforsterkningsordningen ble gjeninnført av regjeringen 1. januar 2014. Ordningen innebærer at
331 private gaver på minst tre millioner kroner som blir gitt til grunnleggende eller langsiktig forskning, kan
332 utløse en gaveforsterkning på tilsvarende 25 prosent av gavebeløpet som gis av det offentlige. Høyres
333 Studenter mener denne ordningen bør styrkes ytterligere.

334

335 Programmer som brukerstyrt innovasjonsarena fremmer prosjekter som gir høy verdiskapning for
336 både deltagende bedrifter og samfunnet som helhet. Høyres Studenter ønsker at denne typen
337 innovasjonsfremmende tiltak, hvor bedrifter konkurrerer om forskningsmidler, skal støttes i enda
338 større grad.

339 Norge har store komparative fortrinn i havrommet, som bør vektlegges når offentlig støtte til
340 forskningsprosjekter vurderes. Det er ikke statens oppgave å peke ut morgendagens vinnere i
341 næringslivet, men det bør være i det offentliges interesse at våre ressurs- og verdiskapningsmuligheter
342 i havet kan kartlegges i størst mulig grad.

343

344 **Høyres Studenter vil:**

- 345 • Utvide gaveforsterkningsordningen.
- 346 • Opprettholde dagens skatteFUNN-ordning, og vurdere muligheten for å optimalisere
347 ordningen i større grad.

- 348 • Tilrettelegge for flere og bedre fremragende forskningsinstitusjoner i Norge og kanalisere mer
349 offentlige forskningsmidler gjennom Senter for fremragende forskning.
- 350 • Øke støtten til Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA), og Senter for forskningsdrevet innovasjon.
- 351 • Forbedre mobilitetsmulighetene mellom academia og det private næringslivet.

352

353 Morgendagens næringsliv er avhengig av mennesker med gode ideer som ser muligheter for nye
354 innovasjoner og bedriftsetableringer. Dette er blitt spesielt viktig ettersom oljevirkosmheten vil få
355 mindre betydning i fremtiden som gir behov for en mer diversifisert næringsstruktur. Høyres Studenter
356 mener at den private initiativ vil være det viktigste verktøyet i denne omstillingen, men anerkjenner
357 samtidig at statlige ordninger kan brukes til å fremme innovasjon og omstilling.

358 Høyres Studenter ønsker å legge til rette for klyngeprogrammer som bidrar med viktig verdiskapning
359 til samfunnet og omstilling av næringslivet. Klyngene retter seg mot ulike næringer og vil på denne
360 måten ikke peke ut vinnere og tapere, men snarere være en fasilitator for verdiskapende samarbeid.
361 Et godt eksempel på klyngeprogram som har vist resultater er Norwegian Innovation Clusters, som
362 består av nivåene National Centres of Expertise (NCE-programmet), Global Centres of Expertise (GCE-
363 programmet) og Arena. Programmet er et samarbeid mellom en rekke offentlige aktører som på ulike
364 vis fremmer merverdiskapningen gjennom innovasjon og samarbeid. Høyres Studenter ønsker å øke
365 satsingen på klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters.

366 Det offentlige er en stor innkjøper i Norge, og denne markedsmakten kan brukes til å fremme
367 etterspørselsdrevet innovasjon og andre samfunns mål. Det bør derfor gjøres enklere å delta i
368 offentlige anbudsprosesser for mindre og innovative aktører. Disse prosessene bør utformes slik at
369 målet for oppdraget – og ikke metoden – beskrives, noe som i sin tur åpner for flere tilbydere av det
370 etterspurte.

371 Høyres Studenter ønsker å endre og samle alle dagens stipend- og låneordninger for gründere og
372 gründervirksomheter, og legge alle inn under en struktur. Etter modell fra Statens Lånekasse for
373 utdanning ønsker vi at det opprettes en *Statens lånekasse for innovasjon og gründervirksomhet*. Denne
374 lånekassen skal innvilge lån på personlig hånd til gründere med ideer og prosjekter der deler av
375 lånebeløpet omgjøres til stipend, dersom gründeren oppnår på forhånd definerte universelle kriterier
376 og mål.

377

378 **Høyres Studenter vil:**

- 379 • Gjøre det mindre omstendelig å delta i anbudsprosesser slik at vi åpner for flere aktører.
- 380 • Øke satsingen på klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters, med særlig prioritering
- 381 av NCE-programmet og GCE-programmet.
- 382 • Opprette Statens lånekasse for innovasjon og gründervirksomhet.